

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

Koulutuspoliittisessa selonteossa tulee laajemmin kuulla koulutuksen järjestäjiä kaikilta koulutustasoilta. Työ- ja elinkeinoelämän näkökulmaa ei selonteko ota nyky muodossaan huomioon ollenkaan. Tämä olisi mielestämme erittäin tärkeää, sillä toisen asteen ammatillinen koulutus ja aikuiskoulutus toimivat tiiviissä vuorovaikutussuhteessa elinkeinoelämän kanssa.

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

Koulutuksen tavoitetilassa kohti 2040-lukua tulisi näkyä vahvemmin koulutuksen kansainvälistyminen ja toimenpiteistä mm. koulutusvienti ja sen tavoiteasetanta. Lisäksi mielestämme koulutuksen laatuasioita tulee kaikilla koulutustasoilla painottaa yleisesti sekä osana digitaalisten oppimisympäristöjen kehittymistä.

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelee Suomessa yli neljännesmiljoona opiskelijaa, joista reilusti yli puolet on aikuisia. Selonteossa aikuisten ammattiin opiskelu ei näyttäydy teemallisesti juuri ollenkaan.

Osana jatkuvan oppimisen teemaa tulisi huomioida aikuisten ammatillisen perustutkintokoulutuksen lisäksi erilaiset räätälöidyt lisäkoulutusmallit työssäoleville opiskelijoille. Kansallista osaamistasoa nostetaan vahvasti myös ammatillisen perustutkinnon jälkeen työelämässä suoritettavilla ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla sekä yhä enemmän em. tutkintojen osilla. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen sekä oppisopimuskoulutuksen tulee näkyä painokkaammin selonteossa.

Oppisopimuskoulutuksen merkitys koulutusväylänä on viime vuosien aikana kasvanut ja se on nykyisellään erittäin tärkeä opiskelijoiden kiinnittymisväline työelämään. Koulutus- ja elinkeinopolitiikka tukevat toisiaan ja koulutuspolitiikalla on merkittävä rooli osaavan työvoiman turvaamisessa eri aloilla.

Osaamisen ja työelämän välistä kohtaantoa ja sen kehittymistä ei selonteossa käsitellä ollenkaan. Näemme, että tältä osin selonteko on vielä puutteellinen.

Selonteossa käsitellään ansiokkaasti nuorten osaamista ja peruskoulua. Tässä teemassa pitää myös painottaa, että peruskoulun jälkeen osaamisen pitää olla tasolla, jolla on mahdollisuus selviytyä toisen asteen opinnoissa. Nykyisellään peruskoulun jälkeiset tasoerot kantautuvat isona haasteena toiselle asteelle ja aikuiskoulutukseen saakka.

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

-

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

-

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

-

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

-

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

-

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

-

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

-

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

-

**Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät.
Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat**

-

Tapani Teppo
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr